

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314201173
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5314201173.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľky - D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., Q. XX, proti odporcovi - P. C., nar. X.X.XXXX, bytom H. E. XXX, okr. R. O., Česká republika, o určenie výživného na manželku, na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 8C/26/2014-36 zo dňa 16.3.2015 takto

rozhodol:

N e d o t ý k a sa rozsudku vo výroku, v ktorom okresný súd zamietol návrh navrhovateľky vo zvyšku.

V ďalších výrokoch rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke titulom manželského výživného sumou 1.500 Kč vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky pod následkami výkonu rozhodnutia od 6.2.2014, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 6.2.2014 do 16.3.2015 vo výške 19.500 Kč súd povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 200 Kč spolu s určeným výživným, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Návrh navrhovateľky vo zvyšku súd zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním zistil, že účastníci manželstvo uzatvorili 6.6.2009, nežijú v spoločnej domácnosti od júla 2012, navrhovateľka spoločnú domácnosť opustila z dôvodu agresívneho správania sa odporcu. Z ich manželstva pochádza maloletý Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorý rozsudkom Okresného súdu Uherské Hradište, sp. zn. 7PaNc/331/2011 zo dňa 29.11.2011 bol zverený do výchovy matke a podľa rodičovskej dohody sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého syna sumou 3.000 Kč mesačne.

Odporca u zamestnávateľa FERIKO, s.r.o. má čistý mesačný príjem v sume 11.673 Kčs, navrhovateľka je na neplatennej predĺženej materskej dovolenke, okrem maloletého Q. má vyživovaciu povinnosť aj k maloletému P. F. pochádzajúcemu z prechádzajúceho manželského zväzku. Navrhovateľka poberá rodinné prídavky na dve deti, výživné v sume 3.000 Kč mesačne na maloletého Q. a výživné 140 eur mesačne na maloletého P.. Pracuje iba brigádne v Tesco, podľa potreby spoločnosti.

Okresný súd pri právnom posúdení veci vychádzal z ustanovenia § 71 ods. 1,2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Vykonaným dokazovaním mal preukázaný právny základ nároku na manželské výživné a vychádzajúc z kritérií ustanovenia § 71 ods. 1 Zákona o rodine výšku výživného určil sumou 1.500 Kč mesačne, vzhľadom na finančné možnosti a schopnosti odporcu a zabezpečenie životnej úrovne oboch manželov v rovine rovnosti. Prihliadol u navrhovateľky, že zabezpečuje starostlivosť o spoločného maloletého syna, na jej príjmovú situáciu, ako i životné náklady na bývanie, stravu, ošatenie a podobne. U odporcu súd vychádzal z jeho čistého mesačného príjmu v sume 11.700 Kč, ním namietané dlhy titulom peňažných záväzkov (od spoločnosti Provident, Cetelem, T-Mobile) a ich splácanie okresný súd hodnotil podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako neprimerané majetkové rizika, ktoré si odporca na seba zobral. Náklady prezentované odporcom vo výške 1.500 Kč mesačne na obedy nesporne vznikajú aj navrhovateľke a pokiaľ by odporca obmedzil náklady na cigarety v sume 1.000 Kč mesačne ušetril by si nielen túto sumu, ale aj svoje zdravie. Napokon súd uzavrel, že životná úroveň navrhovateľky je v značnom nepomere k životnej úrovni odporcu a výška určeného manželského výživného primerane zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľky a reálnym možnostiam a schopnostiam odporcu. Návrh navrhovateľky, ktorá žiadala určiť výživné vo výške 200 eur mesačne, súd zamietol nad určenú sumu 1.500 Kč a za obdobie pred podaním návrhu (pozn. odvolacieho súdu - za obdobie od 14.11.2013 do 6.2.2014). Nedoplatok na výživnom za obdobie od 6.2.2014 až do dňa rozhodnutia súdu vyčíslené vo výške 19.500 Kč povolil odporcovi splácať v splátkach po 200 Kč mesačne spolu s bežným výživným. Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, konštatujúc iba čiastočný úspech navrhovateľky v konaní.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca,- čo do výroku určenia manželského výživného a do výroku o nedoplatku výživného vyčíslené za obdobie od 6.2.2014 do 16.3.2015. V označených výrokoch sa domáhal zrušenia rozsudku a vrátenia vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytýkal neúplné a nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa, poukazoval na príjmovú situáciu navrhovateľky. Táto podľa odvolateľa len z vlastnej vôle nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť, bez dôležitého dôvodu sa vzdáva majetkového prospechu, jej rodinná situácia totiž umožňuje pracovať, pretože mladší zo synov v predškolskom veku je v škôlke, starší navštevuje základnú školu. Navrhovateľka by mohla byť zamestnaná minimálne na polovičný úväzok, tým by sa jej majetkové pomery zlepšili. On pravdivo a úplne priznal svoje majetkové pomery, z jeho čistého mesačného príjmu 11.700 Kč sú vykonávané zrážky v mesačnej sume približne 4.300 Kč. Svojej matke spláca dlh vo výške 2.000 Kč mesačne, náklady na obedy v zamestnaní vo výške 1.500 Kč, ďalej náklady na raňajky, olovrant, večere v sume cca 100 Kč na deň, mesačne 3.000 Kč, náklady na ošatenie, hygienické potreby a lieky v sume 1.000 Kč a 3.000 Kč mesačne platí výživné na maloletého syna. Nezostávajú mu žiadne voľné finančné prostriedky a dlhy ktoré spláca, boli v dobe manželského spoluzitia užívané v rámci BSM a nejedná sa iba o jeho výlučné dlhy. Podľa odvolateľa životná úroveň oboch manželov nie je dobrá, tvrdil však, že v rozhodnom období životná úroveň ich oboch bola v zásade rovnaká. Obaja žijú u príbuzných, či známych (navrhovateľka dokonca v nehnuteľnosti v spoluvlastníctve), keď náklady na ubytovanie sú pomerne nízke a ich príjmy postačujú iba na uspokojenie základných životných potrieb. Navrhovateľka na rozdiel od neho nepracuje, bez dôležitého dôvodu sa vzdáva zárobku, ktorý by jej zabezpečil vyššiu životnú úroveň. Súd ustanovil vyživovaciu povinnosť mimo jeho finančných možností, navyše stanovením nedoplatku ešte zhoršil a prehýbil jeho nepriaznivú situáciu. Odvolateľ namietal aj ďalší záver súdu, keď jeho dlhy vyhodnotil súd za výsledok neprimeraného majetkového rizika podľa § 75 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa odvolateľa tento záver súd prijal bez podkladov, neriešil okolnosti vzniku jeho dlhov, či napríklad spadajú do spoločného majetku manželov alebo nie. Životná úroveň oboch účastníkov je podľa odvolateľa zásadne rovnaká a nie je dôvod pre určenie manželského výživného navrhovateľke.

Navrhovateľka písomné vyjadrenie k odvolaniu odporcu nepredložila.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania potvrdil pre vecnú správnosť podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. Odvolaním nenapadnutého výroku (zamietnutie návrhu navrhovateľky vo zvyšku) sa krajský súd nedotýkal.

Okresný súd v posudzovanej veci zistil skutkový stav riadne, vykonal dokazovanie v požadovanom rozsahu a na základe vykonaného dokazovania prijal aj správny právny záver. V písomnom odôvodnení rozhodnutia okresný súd vyargumentoval prečo, z akých dôvodov návrhu navrhovateľky čiastočne vyhovel, ktoré konkrétne otázky považoval za prioritné pri riešení daného prípadu, písomné vyhotovenie rozsudku svojim obsahom garantuje účastníkom právo na spravodlivé súdne konanie.

Ani jeden z účastníkov nenamietal záver súdu o existencii a trvaní ich manželstva, ani okolnosť, že v dobe rozhodnej pre určenie výživného už nežili v spoločnej domácnosti a odporca na výživu navrhovateľky neprispieval. Za tejto situácie je potom preukázaný právny základ nároku navrhovateľky z pohľadu ustanovenia § 71 ods. 1 Zákona o rodine.

Významnou otázkou pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti manželov je i životná úroveň. Zásada rovnosti životnej úrovne manželov však neznamená mechanickú rovnosť finančného zabezpečenia života, rovnosť príjmov, výdajov manželov. Takúto otázku treba posudzovať z komplexnejšieho hľadiska, z pohľadu individuálnych životných podmienok manželov, ale aj z pohľadu povinností rodinno-právnych a dobrých mravov, ktoré sa uplatňujú vo vzájomných vzťahoch manželov počas trvania zákonného manželského spoločenstva .

Odporcom uvádzanú okolnosť, že navrhovateľka nepracuje v trvalom pracovnom pomere, prípadne nepracuje na polovičný úväzok, nemožno hodnotiť ako vzdanie sa príjmu ňou. Takýto záver by existoval iba v prípade, ak by navrhovateľka pracovný pomer s trvalým príjmom, prípadne pracovný pomer dočasného charakteru bezdôvodne, bez existencie objektívnych dôvodov skončila. Takáto situácia v súdnej veci nenastala. Navrhovateľka je prioritne matkou, zabezpečujúca osobnú starostlivosť a opateru o spoločného maloletého syna (teda plní povinnosti rodiča v tejto starostlivosti aj za odporcu). Materinská povinnosť je náročná, mimoriadne významná, v peniazoch nevyčísliteľná, preto túto starostlivosť navrhovateľky o spoločného maloletého syna treba vyhodnotiť v jej prospech . Odporca nenamietal, že by starostlivosť o maloletého syna navrhovateľka zanedbávala, žeby synovi neposkytovala adekvátnu výchovu a opateru.

Odporca podľa názoru odvolacieho súdu disponuje s príjmom, z ktorého bez ohrozenia materiálneho zabezpečenia svojho života môže navrhovateľke prispievať určeným výživným. Ak poukazuje na svoje mesačné náklady, či už na stravu, bývanie, hygienu, náklady takéhoto charakteru existujú aj na strane navrhovateľky. Krajský súd za vecne správny hodnotil záver okresného súdu aj o neprimeraných majetkových rizikách, ktoré odporca na seba zobral. Neuvážené, nepremyslené rozhodnutia pri vstupe odporcu do zmluvných vzťahov s peňažnými inštitúciami poskytujúcimi pôžičky a úver nemožno vyhodnotiť v jeho prospech a v neprospech osoby odkázanej na výživné (navrhovateľky). Vychádzajúc z tohto hodnotenia má potom prednosť plnenie vyživovacej povinnosti odporcu voči navrhovateľke titulom manželského výživného pred povinnosťou uhradzovať dlh, ktoré na seba odporca zobral a spláca. Či tvrdené finančné prostriedky boli/neboli využité počas manželského spolužitia, či už na konzumáciu alebo na zadováženie majetku do BSM je bez právneho významu. Či boli za finančné prostriedky zadovážené veci do spoločného majetku môže byť predmetom posudzovania iba v rámci zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov v prípade zániku ich manželstva. Odporca nepredložil v konaní ani dôkaz, ktorý by svedčil o tom, že spláca individuálny dlh navrhovateľky.

Súhrnom všetkých horeuvedených dôvodov krajský súd uzavrel, že existujú zákonné podmienky pre určenie manželského výživného na navrhovateľku a určenie tejto vyživovacej povinnosti odporcu sumou 1.500 Kč zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania a okolnostiam súdnej veci.

Z týchto dôvodov krajský súd musel konštatovať neopodstatnenosť odvolania odporcu a potvrdil rozsudok okresného súdu tak vo výroku určenia jeho vyživovacej povinnosti na navrhovateľku, ako aj vo výroku určeného zameškaného výživného na zaplatenie ktorej sumy odporcovi okresný súd správne povolil splátky sumou 200 Kč mesačne.

V súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania je rozhodnutie súdu v súlade s § 142 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v aplikácii s § 142 ods. 1 O.s.p. odvolací súd účastníkom (žiadnemu z nich) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca úspešný v odvolacom konaní nebol, bol by

povinný nahradiť navrhovateľke trovy odvolacieho konania, navrhovateľka - úspešná procesná strana v odvolacom konaní si však odvolacieho konania neuplatnila.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e**